

Representantforslag 28 S

(2013–2014)

fra stortingsrepresentantene Johnny Ingebrigtsen, Torgeir Knag Fylkesnes og Audun Lysbakken

Dokument 8:28 S (2013–2014)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Johnny Ingebrigtsen, Torgeir Knag Fylkesnes og Audun Lysbakken om at fiskekvotene skal forbli i lokalsamfunnet og sikre stabil råvaretilgang for næringslivet

Til Stortinget

Bakgrunn

Fiskeriressursene tilhører det norske folk i fellesskap og skal sikre matforsyning og næringsvirksomhet i mange generasjoner framover. Havressursloven slår fast: «Dei viltlevande marine ressursane ligg til fellesskapet i Noreg.» Riktig forvaltet er fisken en uendelig og fornybar ressurs. Det betyr ikke bare at man har et ansvar for at fisken forvaltes på en ansvarlig og bærekraftig måte, men også at man har ansvar for at det norske folk i fellesskap har eierskap til fisken også i framtiden. Dette handler om hvem som skal ha råderett over Norges viktigste ressurs, fisken.

Fisken skal sikre verdiskaping og sysselsetting lokalt langs kysten. Dette var bakgrunnen for at det i sin tid ble knyttet leveringsforpliktelser til trålkonsesjoner. Fiskerinæringa skal ikke ende kun som en råvareleverandør til andre land, men legge grunnlaget for høykvalitetsnæringer langs hele kysten. De siste årene har ordningen med leveringsforpliktelsene kommet under sterkere press, nå sist ved at enkeltsel-skap utfordrer selve innholdet i forpliktelsene.

Torsketrålkonsesjonene med leveringsforpliktelser har blitt gitt under klare forutsetninger om at de skulle føre til industriaktivitet på land. Bakgrunnen for innføringen av leveringsplikten er oppsummert i høringsnotat av 6. november 2012 fra Fiskeri- og kystdepartementet:

«Det historiske utgangspunktet for leveringsplikta er utviklinga av filet- og fryseindustrien i Nord-Noreg etter krigen. Det var behov for stabile og tilstrekkelege råstoffleveransar for å støtte opp under utbygginga av ein moderne filetindustri i Nord-Noreg, og vidareutvikling av filetindustrien skulle derfor skje i tilknytning til ei utviding av trålflåten. Havgåande ferskfisktrålarar vart sett på som den mest høvelege fartøygruppa for å sikre slike stabile og tilstrekkelege råstoffleveransar, og gjennom dispensasjon frå regelen om at berre aktive fiskarar kan eige fiskefartøy fekk industrien derfor høve til å skaffe seg trålarar og eige desse.»

Konsesjonene ble gitt til fiskeriindustribedrifter under forutsetning av at de skulle brukes til å skaffe råstoff for egen produksjon. Hvis selskapet ikke ser seg i stand til å fortsette med industrivirksomheten, innebærer dette derfor at konsesjonene kan trekkes tilbake. Dette industrivilkåret er for eksempel stilt overfor alle de trållerederlagene som Aker Seafoods ASA eier. Det forannevnte høringsnotatet slår fast:

«Aker Seafoods ASA har ansvaret for at det finst industriverksemd og ber risikoen knytt til tildelte løyve til å eige og drive fiskefartøy dersom industriverksemda som i dag blir drifta av Norway Seafoods AS, opphøyrer.»

Det er avgjørende at regjeringen følger med, slik at brudd på disse forpliktelsene får konsekvenser og at intensjonen med leveringsforpliktelsene opprettholdes.

Måten leveringsforpliktelsene har blitt utfordret på de siste årene, viser at dette systemet ikke lenger fungerer etter hensikten. I de tilfeller hvor selskapene ikke evner å overholde sine forpliktelser, må konsesjonene inndras. Slike inndratte konsesjoner bør kunne forvaltes lokalt, og det må sees på modeller for hvordan dette best kan gjøres. Det er for eksempel mulig å se for seg en lokal forvaltning forankret poli-

tisk i de aktuelle kommunene. En lokal forvaltning vil kunne sikre den lokale tilknytninga, sysselsetting, innovasjon og næringsutvikling lokalt. Samtidig vil det i større grad opprettholde det som var den opprinnelige intensjonen med leveringsforpliktelsene. Lokal forvaltning vil kunne være et godt og framtidsrettet alternativ til dagens modell hvor de leveringspliktige kvotene i praksis forvaltes fra andre deler av landet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen presisere at fangst fra fiskefartøy med torsketrålkonsesjoner gitt med dispensasjon fra deltakerloven, og som har leve-

ringsforpliktelser til landanleggene, skal leveres slik at det skapes aktivitet i disse lokalsamfunnene.

2. Stortinget ber regjeringen påse at leveringsforpliktelsene overholdes, og lokal aktivitet skapes, også i de tilfeller hvor det ikke har vært aktivitet ved overtakelsestidspunktet.
3. Stortinget ber regjeringen sikre at selskap som ikke evner å overholde sine forpliktelser og inngåtte avtaler, vil få inndratt tildelte konsesjoner, slik at kvotene kan tildeles andre flåtegrupper som kan levere fisken ved disse anleggene eller det samme lokalsamfunnet.
4. Stortinget ber regjeringen utrede og legge fram forslag om at eventuelt inndratte torsketrålkonsesjoner med leveringsforpliktelser skal kunne underlegges lokal forvaltning, for på denne måten å sikre den opprinnelige intensjonen med leveringsforpliktelsene.

26. februar 2014